

Nazwa przedmiotu		Transport i handel morski w regionie Morza Bałtyckiego					Kod ECTS	14.3.E.SL.2385			
							Pkt.ECTS	2			
Jednostka prowadząca przedmiot		ITiHM	Nazwa kierunku		MSG	Nazwa specjalności		MTiHM;			
Nazwisko prowadzącego		prof. UG dr hab. Hanna Klimek, prof. UG dr hab. Ernest Czermański, dr Tomasz Nowosielski, dr Małgorzata Bielenia									
Forma zajęć/Liczba godzin											
Wykład	0	Ćwiczenia	30	Konwersatoria	0	Laboratoria komputerowe	0	Seminaria	0	Lektoraty	0
Forma aktywności						Rok i rodzaj studiów:		1 SS2,			
Godziny z udziałem nauczyciela akademickiego (w tym konsultacje, egzaminy i inne):				50		Semestr:		2,			
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego (samodzielna praca studenta):				0		Status przedmiotu:		Obligatoryjny			
Sumaryczna liczba godzin:				50		Język wykładowy:		polski			
Sposób realizacji zajęć		Zajęcia w sali dydaktycznej. Wydział Ekonomiczny									
Metody dydaktyczne		Dyskusja na zajęciach konwersatoryjnych, Aktywność w grupach, współpraca, Studia przypadków, Wykłady z prezentacjami multimedialnymi, Projekty indywidualne,									
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi											
Wymagania formalne		Mikroekonomia, Ekonomia transportu morskiego i polityka żegluga, Gospodarka i polityka portowa									
Wymagania wstępne		Wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte na zajęciach z przedmiotów: Mikroekonomia, Ekonomia transportu morskiego i polityka żegluga, Gospodarka i polityka portowa.									
Sposób i forma zaliczenia oraz kryteria oceny											
Sposób zaliczenia		Zaliczenie na ocenę									
Kryteria oceny		Ocena zaliczeniowa zostanie ustalona na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych przez studenta podczas zajęć. Oceny cząstkowe będą dotyczyły: przygotowywanych przez studentów prezentacji, aktywności podczas dyskusji na zajęciach, rozwiązywania otrzymanych zadań. Skala ocen zgodna z regulaminem studiów.									
Cele przedmiotu											
Zapoznanie studentów z regionem bałtyckim, zwłaszcza z jego gospodarką, rozwojem systemów transportowych i handlu morskiego, ale także z zagadnieniami turystyki morskiej i ochrony środowiska.											
Efekty uczenia się											
Wiedza	MSG2_W03	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat: delimitacji RMB; płaszczyzn współpracy państw RMB; czynników rozwoju handlu i transportu morskiego oraz turystyki morskiej w regionie; zna problemy ochrony środowiska naturalnego w regionie bałtyckim.									
	MSG2_W04	Student ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę na temat: rozmiarów i kierunków rozwoju handlu morskiego w RMB; morskich przewozów ładunków i pasażerów w RMB; obrotów ładunkowych portów bałtyckich; stanu środowiska morskiego w RMB.									
	MSG2_W05	Student dokładnie zna sytuację na rynkach żeglugowych, portowych i turystycznych w RMB.									
	MSG2_W08	Student zna wybrane metody i narzędzia gromadzenia danych i analizy zjawisk gospodarczych występujących na rynkach usług żeglugowych, portowych i turystyki morskiej w RMB, a także potrafi opisywać sytuację podmiotów gospodarczych funkcjonujących na tych rynkach.									
Weryfikacja efektów uczenia się - Wiedza											
Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
	MSG2_W03				X	X	X	X	X		

MSG2_W04					X	X	X	X	X		
MSG2_W05					X	X	X	X	X		
MSG2_W08					X	X	X	X	X		

Umiejętności	MSG2_U07	Student ma umiejętności: prawidłowej interpretacji i wyjaśniania zjawisk ekonomicznych na rynkach usług żeglugowych i portowych w RMB, wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce i wyciągania wniosków dotyczących rozwoju regionu bałtyckiego, handlu morskiego w tym regionie, rozwoju turystyki morskiej i nadmorskiej w RMB, a także problemów środowiska morskiego.
	MSG2_U08	Student potrafi wykorzystywać poznane metody i narzędzia gromadzenia danych i analizy do diagnozowania sytuacji armatorów, portów morskich, przewoźników lądowych, gestorów ładunków na rynkach bałtyckich.
	MSG2_U09	Student prawidłowo posługuje się specjalistycznymi pojęciami i wyraża się w sposób precyzyjny na temat zagadnień transportu i handlu morskiego, turystyki morskiej, ochrony środowiska morskiego w RMB.

Weryfikacja efektów uczenia się - Umiejętności

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG2_U07					X	X	X	X	X		
MSG2_U08					X	X	X	X	X		
MSG2_U09					X	X	X	X	X		

Kompetencje	MSG2_K02	Student potrafi współpracować w zespole, ale także pracować samodzielnie; wykazuje odpowiedzialność za powierzone mu zadania; wykazuje inicjatywę i przedsiębiorczość; prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu; ma świadomość znaczenia zachowania się w życiu zawodowym w sposób profesjonalny i etyczny, kieruje się społeczną odpowiedzialnością biznesu, jest przygotowany do pracy w przedsiębiorstwach żeglugowych, przedsiębiorstwach sfery eksploatacji obrotu portowo-morskiego oraz w zarządach portów.
	MSG2_K03	Student w sposób właściwy komunikuje się z otoczeniem; zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii; potrafi określać priorytety w realizowanych zadaniach i ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania.
	MSG2_K05	Student potrafi efektywnie uczestniczyć w podejmowaniu i realizacji zadań grupowych związanych z przygotowywaniem projektów i prezentacji dotyczących problematyki transportu i handlu morskiego w regionie bałtyckim.

Weryfikacja efektów uczenia się - Kompetencje

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG2_K02					X	X	X	X	X		
MSG2_K03						X	X	X			X
MSG2_K05							X	X			X

Treści programowe

- Wprowadzenie do problematyki transportu i handlu morskiego w regionie bałtyckim.**
- Delimitacja Regionu Morza Bałtyckiego (RMB).**
- Charakterystyka geograficzna RMB.**
- Historia gospodarcza RMB, ze szczególnym uwzględnieniem Związku Hanzeatyckiego.**
- Charakterystyka gospodarcza RMB** (gospodarki państw RMB, wymiana gospodarcza w regionie, handel morski w RMB)
- Współpraca państw w RMB** (obszary współpracy, obszary problemowe, rozwój zrównoważony, współpraca państw bałtyckich należących do UE z Rosją, instytucjonalna współpraca państw regionu - Rada Nordycka, Rada Bałtycka, UE,

HELCOM, Rada Państw Morza Bałtyckiego, Związek Miast Bałtyckich, VASAB, Organizacja Portów Bałtyckich; euroregiony w RMB - Pomerania, Bałtyk; programy współpracy państw regionu - Baltic 21, Wymiar Północny, VASAB 2010; Program Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013 i 2014-2020; Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego).

7. **Transport morski ładunków w RMB** (linie żeglugowe w RMB; armatorzy i ich statki; przewozy ładunków w relacjach wewnątrzbałtyckich i w relacjach RMB - reszta świata, z uwzględnieniem podziału ładunków na masowe suche i płynne oraz drobnicowe, w tym zjednostkowane; polska flota handlowa - historia i stan obecny; problemy polskich armatorów).
8. **Przewozy intermodalne w RMB.**
9. **Żegluga promowa w RMB** (rynek usług promowych w RMB; przewoźnicy promowi i ich statki; oferta usługowa przewoźników promowych w RMB; przewozy pasażerów i ładunków promami; konkurencja ze strony przewoźników lotniczych wewnątrz RMB; autostrady morskie na Bałtyku - idea autostrad morskich; przykłady autostrad morskich na Bałtyku).
10. **Turystyka morska i nadmorska w RMB** (oferta przewoźników promowych i wycieczkowych; przystanie pasażerskie w portach morskich RMB; oferta turystyczna miast portowych w RMB).
11. **Porty morskie w RMB** (ogólna charakterystyka portów bałtyckich - ich potencjał usługowy, dostępność transportowa i wielkość przeładunków; konkurencyjność najważniejszych portów morskich w regionie i ich konkurencyjność na tle portów europejskich).
12. **Transport lądowy wykorzystywany w przewozach ładunków pomiędzy zapleczem a portami morskimi w RMB.**
13. **Problemy ochrony środowiska morskiego w RMB** (stan środowiska morskiego Bałtyku; źródła zanieczyszczeń środowiska morskiego; rodzaje zanieczyszczeń środowiska morskiego Bałtyku; konwencje międzynarodowe w zakresie ochrony środowiska morskiego; współpraca państw RMB w zakresie ochrony środowiska naturalnego).

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

Literatura obowiązkowa:

E. Gostomski, T. Nowosielski, Ewolucja i znaczenie portów morskich w krajach Unii Europejskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021

E. Gostomski, T. Nowosielski, Rozwój turystyki międzynarodowej i morskiej. Aspekty ekonomiczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019

A. B. Kisiel-Łowczyc, Bałtycka integracja ekonomiczna. Stan i perspektywy do 2010 roku, Warszawa 2000

Bałtyckie i wschodnie pogranicze Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia, red. nauk. E. Teichman, Warszawa 2008

L. Hakanson, Charakterystyka fizycznogeograficzna zlewiska Morza Bałtyckiego, Uppsala 1991

D. Rossa-Kilian, Wielostronna współpraca w regionie Morza Bałtyckiego na przełomie XX i XXI wieku, Toruń 2009

Region bałtycki. Rozwój przestrzenny, programy, instytucje, pod red. W. Toczyskiego, Gdańsk 1999

T. Palmowski, Rola regionów transgranicznych w procesie integracji Europy bałtyckiej, Gdańsk 2000

Program Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013, 2014-2020

J. Miotke-Dzięgiel, Turystyka morska, Gdańsk 2002

Coroczne załączniki do "Baltic Transport Journal": Baltic Ro-Ro&Ferry Yearbook, Baltic Container Yearbook, Baltic Dry Bulk Yearbook

Literatura uzupełniająca:

Piękne Morze Bałtyckie. Piękne krajobrazy Pomorza, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Gdańsk 2009

Problemy turystyki morskiej i regionów nadmorskich, pod red. M. Turka, Sopot 2009

Turystyka zrównoważona w Europie Bałtyckiej, pod red. W. Toczyskiego, J. Lenziona, J. Zauchy, Gdańsk 2007

Baltic Transport Outlook 2030 + Annexes, Tetraplan, Copenhagen 2011

H. Klimek, *Konkurencyjność polskich portów morskich na bałtyckim rynku usług portowych*, (w:) "Studia Gdańskie. Wizje i Rzeczywistość", Wydawnictwo Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, Gdańsk 2006

H. Klimek, *Inwestycje infrastrukturalne jako warunek włączenia polskich portów morskich do sieci autostrad morskich w Regionie Morza Bałtyckiego*, (w:) Program UE - "Autostrady Morskie" szansą dla rozwoju potoków ładunkowych pomiędzy Morzem Bałtyckim i Północnym, pr. zbior. pod red. nauk. K. Chwesiuka, Wydawnictwo Kreos, Szczecin 2006

H. Klimek, *Konkurencyjność portów morskich w Gdańsku i Gdyni na bałtyckim rynku usług portowych*, (w:) Województwo pomorskie w zintegrowanej Europie, pod red. E. Ignaciuk i J. Stefaniak, PTE Oddział w Gdańsku, Gdańsk 2006

H. Klimek, *Konkurencyjność polskich portów morskich na rynku usług portowych w Regionie Morza Bałtyckiego*, (w:) Studia i materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego, pod red. K. Dobrowolskiego, H. Klimek, K. Krefta, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego" nr 3, Gdańsk 2006

H. Klimek, T. Nowosielski, *Rozwój infrastruktury dostępu do polskich portów morskich niezbędnym czynnikiem poprawy ich konkurencyjności*, (w:) Funkcjonowanie i rozwój polskich portów morskich w świetle zapisów "Zielonej Księgi" polityki morskiej Unii Europejskiej, pod red. K. Chwesiuka, Wydawnictwo Kreos, Szczecin 2007

J. Dąbrowski, H. Klimek, *Dostępność transportowa a funkcja logistyczna polskich portów morskich*, (w:) Transport morski w międzynarodowych procesach logistycznych, pr. zbior. pod red. H. Salmonowicza, Wydawnictwo Zapol, Szczecin 2012

H. Klimek, J. Dąbrowski, *Polskie porty morskie w lądowo-morskich łańcuchach transportowych*, "Logistyka" 2013, nr 5

J. Hajduk, *Bezpieczeństwo żeglugi na akwenie Bałtyku Zachodniego*, "Zeszyty Naukowe Akademii Morskiej w Szczecinie" 2006, nr 11
(<https://docplayer.pl/48684746-Zeszyty-naukowe-nr-11-83-akademii-morskiej-w-szczeciniebezpieczenstwo-zeglugi-na-akwenie-baltyku-zachodniego.html>)

H. Klimek, J. Dąbrowski, *Polskie porty morskie na rynkach usług portowych*, "Studia i Materiały Transportu i Handlu Morskiego" 2018, nr 15

Artykuły z czasopism: "Baltic Transport Journal", "Namiary na Morze i Handel", "Studia i Materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego", "Polska Gazeta Transportowa"

Kontakt

hanna.klimek@ug.edu.pl, e.czermanski@ug.edu.pl, tomasz.nowosielski@ug.edu.pl,
malgorzata.bielenia@ug.edu.pl,